

Algemene beschouwing en programma begroting 2026 4 november 2025

Dank u wel voorzitter

Goedenavond aanwezigen en kijkers via de live stream

Fractie Tonnaer wil vandaag beginnen met een woord van waardering. Waardering voor de inzet van onze ambtenaren, voor de betrokkenheid van inwoners bij buurt en wijkprojecten, bij participatiebijeenkomsten, hier komen om in te spreken en voor de ondernemers, organisaties en verenigingen die vaak met beperkte middelen, blijven bijdragen aan een levendige stad.

Voor ons blijft de kern van goed bestuur eenvoudig samen te vatten:

Een Hoorn waar mensen meetellen, waar je prettig en veilig kunt leven, en waar de gemeente financieel sterk blijft

Dat betekent beleid dat mensen verbindt, dat investeert in wijken en buurten, dat lokale ondernemers de ruimte geeft, en dat de gemeente weerbaar houdt in financieel onzekere tijden.

In deze bijdrage zullen wij stilstaan bij vier hoofdlijnen die voor onze fractie centraal staan:

1. De financiële positie;
2. Leefbare veilige en veerkrachtige wijken;
3. Wonen, participatie en de lokale economie;
En de
4. De herijking van subsidies van onze maatschappelijke organisaties;

Wij vinden dat het programma Hoorn Financieel Gezond nadrukkelijker moet worden gekoppeld aan maatschappelijke effecten. Bezuinigen moeten en mogen geen doel op zich zijn.

De begroting laat zien dat Hoorn qua weerstandsratio “veilig” binnen de norm zit. (1.5)

Toch lezen we dat de risico's zijn toegenomen. Een aantal daarvan springt eruit:

De financiële onzekerheid rond de jeugdzorg en Wmo;

De stijgende energiekosten en loonontwikkeling in gemeentelijke contracten;

Het achterstallig onderhoud aan het vastgoed waar o.a. culturele organisaties gehuisvest zijn en bij de sportvoorzieningen.

En de structurele risico's en de verschuiving van de ravijnjaren in de financiën vanaf 2028.

We moeten de komende periode meer richting geven aan ons investeringsbeleid.

Wij zouden een maatschappelijke investeringsagenda willen ontwikkelen. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Daarmee willen we voorkomen dat investeringen ad hoc worden gedaan of enkel vanuit politieke prioriteit, zonder samenhang.

Een heldere investeringsagenda maakt het bovendien makkelijker om cofinanciering te vinden bij provincie of Rijk.

Een belangrijk financieel aandachtspunt die in de begroting slechts zijdelings wordt genoemd, is de demografische ontwikkeling. Hoorn vergrijst.

Dat betekent meer gebruik van onze voorliggende voorzieningen, meer druk op de woningmarkt, en een veranderende arbeidsmarkt.

Tegelijkertijd groeit de regio door woningbouw en economische ontwikkelingen.

Die combinatie vraagt om doordachte keuzes.

Geen paniek bij tegenwind, maar wel paraatheid; geen bezuinigingen die de sociale basis aantasten, maar keuzes die de samenleving versterken.

Hoorn is meer dan stenen, meer dan cijfers, meer dan plannen. Het is haar stadscentrum, de haven, de dorpen, de wijken, de winkelcentra, de buurthuizen, de parken, het openbaar groen, de

speeltuinen, de sportverenigingen, de zwembaden, het hospice, de musea, de culturele organisaties, de horeca en de buurten waar mensen elkaar kennen en ontmoeten.

En het is juist dáár waar het gemeentelijk beleid voelbaar wordt: niet in de vergaderstukken, maar in de buurt in de straat.

Wij zien dat de verschillen in de buurten en de wijken in Blokker, Zwaag en Hoorn de laatste jaren groter zijn geworden.

We hebben buurten waar het goed gaat – waar bewoners elkaar weten te vinden en de leefbaarheid goed is, maar ook wijken waar armoede, eenzaamheid en overlast samenkomen.

Delen van de Kersenboogerd, de Grote Waal, de Risdam en Hoorn-Noord vragen om extra aandacht, en die aandacht moet structureel zijn.

Dit vraagt om meer aanwezigheid in de wijk, goede samenwerking met netwerkpartners, met welzijn-, jongerenwerkers en bewoners.

Waarbij er ook aandacht is voor de fysieke leefomgeving zoals de verlichting en inrichting van de openbare ruimte.

Wij steunen het onderzoek naar jeugdcriminaliteit en de inzet op weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit.

Daarnaast moeten we ons richten op het voorkomen dat jongeren uitvallen. Dit begint bij perspectief bieden, onderwijs en betrokkenheid.

Ook maken we ons grote zorgen over het groeiende aantal dak- en thuislozen van jong tot oud in onze gemeente. We vinden dat er meer dag en -nacht opvang en sanitaire voorzieningen voor deze kwetsbare groep mensen moet worden gerealiseerd en dienen hier samen met de CU een motie voor in.

Wij zouden graag zien dat we de komende jaren samen met de maatschappelijke organisaties, de ondernemers, Intermaris, bewoners en wijkraden gaan werken aan een ‘wijkagenda’ een samenhangend programma waarin fysieke vernieuwing, sociale inzet, leefbaarheid en veiligheid in samenhang worden bekeken, een doorlopend traject per wijk.

Kansen voor de Kersenboogerd biedt hier een mooie kans voor.

Er zijn tussen 2022 en 2026 1.500 woningen bij gekomen. Daarnaast zijn er tot 2030 plannen voor nog 5000 woningen.

Om aan de grote woningopbouw opgave te voldoen pleit onze fractie al jaren voor overleg met de Westfrieze gemeenten om gezamenlijk tot een aanpak te komen om nieuwe duurzame woonwijken te realiseren. De ruimte binnen de grenzen van Hoorn is er niet om te voldoen aan de vraag.

De komende jaren heeft het toevoegen van sociale woningbouw de prioriteit.

Om aan de vraag voor sociale huurwoningen te voldoen zijn er de komende jaren 1650 woningen nodig. In 2026 worden er 464 woningen toegevoegd. Vanaf 2027 zijn er geen harde plannen voor het toevoegen van sociale huurwoningen

Hoorn moet een stad blijven waar mensen op verschillende momenten in hun leven kunnen blijven wonen. Knarrenhofjes, prikkelarme woningen, jongerenhuisvesting en Samen Thuis concepten moeten worden ontwikkeld.

Fractie Tonnaer gelooft in een gemeente die met inwoners praat in plaats van over inwoners.

De afgelopen jaren zijn stappen gezet op het gebied van participatie.

Toch worden inwoners vaak te laat of niet betrokken bij plannen die in hun directe omgeving gaan plaatsvinden.

Wij pleiten voor een participatieverordening die helder, toegankelijk en gericht op vroegtijdige betrokkenheid is waarbij o.a. het participatie platform wordt betrokken.

Ondernemers ervaren nog vaak dat gemeentelijke regelgeving complex is, zeker bij het aanvragen van vergunningen.

De gemeente moet hier haar faciliterende rol pakken en uitgaan van de mogelijkheden.

Wij zien graag dat de gemeente samen met organisaties en ondernemers onderzoekt of er meer mogelijkheden zijn voor leerwerkplaatsen en lokale stageprogramma's, met name voor schoolverlaters en jongeren die moeilijk aansluiting vinden.

De herijking van subsidies is een belangrijk onderdeel van het programma Hoorn Financieel Gezond. Al tijdens de behandeling van de begroting 2025 dienden wij een amendement in om deze herijking te laten plaatsvinden zonder bezuinigingsopdracht van € 670.000,-.

We blijven bij ons standpunt dat herijking niet gelijk mag staan aan bezuinigen. Eerst inhoud, dan geld. Daarom dienen we het amendement om de bezuiniging uit te stellen tot 2028 mede in.

De input van de organisaties, inwoners en nieuwe initiatiefnemers kunnen dan zorgvuldig worden meegenomen.

De organisaties zijn het kapitaal van Hoorn! Zij zijn een groot onderdeel van onze sociale basis.

Het doel van een nieuw stelsel zou moeten zijn dat het mogelijk is om op effecten op langere termijn te sturen en subsidie beschikkingen voor meerdere jaren te verstrekken.

Wij willen een gemeente zijn die uitstraalt en uitgaat van mogelijkheden en **samen** met de inwoners naar oplossingen zoekt.

Tot slot voorzitter ook waardering voor onze collega's in de raad, de commissie, het college, de griffie en iedereen om ons heen!
Wij wensen iedereen veel succes de komende tijd.

Fractie Voorzitter Fractie Tonnaer, Marieke Rijk

23 instrumenten:

- Amendement veiligheid oversteken dienen we mede in
- Amendement financiële overbrugging herijking subsidies dienen wij samen in met HvH, HIB en de PvDA:
Het dictum: 'In 2026 nog een extra bedrag van € 370.000 te storten in de reserve Incidentele Bestemmingen, ten behoeve van onze subsidiepartners (voor het boekjaar 2027) die al voor de herijking in 2028 in de problemen (dreigen te) komen en dit bedrag te dekken vanuit de algemene reserve.'
- Amendement Bomenfonds uiteraard vinden wij dit belangrijk graag reactie van de wethouder
- Amendement start budget safe streets
- Amendement invoeren wijkbudgetten sociale basis dien wij mede in
- Amendement kunstgrasveld Hollandia dienen wij mede in
- Amendement uitstel herijking subsidies dienen wij mede in
- Amendement continuïteit beleid rondkomen dienen wij mede in
- Amendement dag en nacht opvang dak en thuislozen dienen wij mede in
- Motie permacultuur voedsel bos
- Motie herbestemming terrein Waalridders
- Motie integrale aanpak voor mensen met verward en onbegrepen gedrag dienen wij mede in
- Motie vergoeding medewerkers stembureau dienen wij mede in
- Motie energie armoede
- Motie automatische toekenning minimaregelingen
- Motie meer generatie wonen dienen wij mede in
- Motie herinrichting locatie Waalridders
- Motie Voorkom zwervkatten door gratis castratie programma dienen wij mede in
- Motie doortrappen
- Motie woonontwikkeling en toewijzing
- Toekomstvisie Hoorn 80 van werken naar wonen en werken
- Amendement Julianapark
- Ontwikkel en bouw een nieuwe woonwijk dienen wij mede in